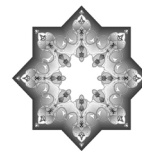

طراحی و تعیین روایی و پایایی ابزار نوع‌شناسی استراتژی حمایتی مربیان در مدیریت ورزشی

صفحات ۱۴۹ تا ۱۷۳

دریافت: ۹۸/۱۰/۰۷

پذیرش: ۹۹/۰۲/۲۱

لیلا حری^۱

مهوش نوربخش^۲

سید نعمت‌اله خلیفه^۳

پریوش نوربخش^۴

چکیده

استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی از جمله رفتارهای انسانی است که زمینه را برای رشد باور ورزشکاران آماده می‌کند؛ اما براساس مطالعه‌های صورت گرفته، اهمیت این استراتژی قابل‌انکار نیست و همچنین سنجه‌ای برای نوع‌شناسی و شدت‌سنجی آن وجود ندارد. بر این اساس در این پژوهش به استناد مبانی نظری موجود، ساخت پرسشنامه جهت سنجش این مفهوم هدف‌گذاری شد. براساس ادبیات تجربی پژوهش مفهوم استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی بر اساس چهار بردار و ۱۰ سازه قابلیت تعریف داشت که در این پژوهش به‌عنوان فرضیه در نظر گرفته شد. جهت بررسی فرضیه‌ها با رویکرد توصیفی-تحلیلی، به‌صورت مقطعی در سال ۱۳۹۸، به بررسی نظرات معلمان زن تربیت‌بدنی مناطق ۱۹ گانه تهران به‌عنوان جامعه پژوهش (۱۰۷۱ نفر) پرداخته شد. براساس فرمول کوکران ۳۸۷ نفر به‌عنوان نمونه فرض شد که به تفکیک مناطق شهری تهران به‌شيوه طبقه‌ای نسبتی و به‌صورت تصادفی انتخاب شده‌اند. برای سنجش روایی ابزار از شاخص‌های CVI و CVR، آزمون علامت زوج‌نمونه‌ای و تحلیل‌عاملی و جهت سنجش پایایی از روش بازآزمایی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و SmartPLS انجام گرفت و یافته‌ها نشان داد ابزار طراحی شده در این پژوهش با روایی و پایایی قابل‌قبولی توانایی سنجش و نوع‌شناسی استراتژی حمایتی مربیان در مدیریت ورزشی را بر اساس ۴ بردار و ۱۰ سازه با مقیاس زوجی داراست.

واژگان کلیدی: استراتژی حمایتی مربیان در مدیریت ورزشی، روایی پرسشنامه، پایایی پرسشنامه.

1. Leila.Hori@Gmail.Com

2. MahvashNoorbakhsh@Yahoo.Com

3. Khalifeh_Tkd@Yahoo.Com

4. ParivashNourbakhsh@Yahoo.Com

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران؛

۲. استاد گروه مدیریت ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران؛ (نویسنده مسئول)

۳. استاد گروه مدیریت ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران؛

۴. استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران؛

مقدمه

استراتژی حمایتی مربیان^۱ در مدیریت ورزشی به رفتاری از مربی یا مدیر ورزشی اشاره دارد که با تاکید بر تدریس و یادگیری به همراه اعتماد به مشارکت خانواده و ورزشکاران و توجه به پشتکار و ظرفیت و کارایی ورزشکار در غلبه بر مشکلات، موجب پیشرفت حرفه‌ای ورزشکاران شود. این نوع از استراتژی از جمله رفتارهای انسانی است که بر باورهای خودکارآمدی فرد آموزش‌گیرنده موثر است (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۲). در استراتژی حمایتی مربی رویکردهای مختلف رفتاری و حمایتی از قبیل توانمندسازی، یادگیری، نظارت، آموزش و غیره قابل مطالعه است که به رشد و شکوفایی افراد کمک شایانی می‌کند (عریضی و همکاران، ۱۳۹۶). در کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته اهمیت و ضرورت استراتژی حمایتی مربی به خوبی درک شده و برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گرفته است. بر این اساس به جهت اهمیت تعلیم و تربیت در مراکز آموزشی همچون مدرسه و همچنین انگیزه در دانش‌آموزان و همین‌طور تاثیر رفتار حمایتی بر روی زندگی شخصی ایشان باید در این حوزه مطالعات عمیق و گسترده‌ای انجام شود. عوامل متعددی در به‌وجود آمدن انواع استراتژی‌های حمایتی توسط مربی وجود دارند که کمتر مورد مطالعه قرار گرفته‌اند؛ لذا در این پژوهش سعی شده است با بررسی دقیق و استفاده از رویکردهای علمی این موضوع مورد کنکاش و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. طبق مطالعات انجام‌شده علی‌رغم اهمیت این استراتژی در محیط‌های آموزشی، سنجش‌های برای شناسایی نوع و شدت آن وجود ندارد. بر این اساس در مطالعه‌ی حاضر بر اساس تعاریف نظری موجود، به تعریف عملیاتی این مفهوم پرداخته شده و در نهایت با طراحی ابزار پرسشنامه سعی شد تا استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی مورد سنجش قرار گیرد. در بخش‌های بعدی مقاله با بررسی ادبیات پژوهش و استخراج یافته‌ها، اهدافی همچون تعریف‌سازی نظری و عملیاتی این مفهوم و طراحی، روایی و پایایی سنجی ابزار برای سنجش و نوع شناسی استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است.

۱. ادبیات پژوهش

۱-۱. ادبیات تجربی

مومنی و همکاران (۱۳۹۶) با هدف شناسایی ویژگی‌ها و کنش‌های مربی با استراتژی حمایتی از دیدگاه ورزشکاران دانش‌آموزان، در چهارچوب رویکرد پدیدارشناسی و با روش تحلیل

محتوای کیفی و مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، براساس دیدگاه دانش‌آموزان پایه یازدهم شهر تربت‌حیدریه، اقدام به انجام این پژوهش نموده‌اند. طبق یافته‌ها، ویژگی مری با استراتژی حمایتی در ۹ طبقه «توانمندی در روابط انسانی»، «ویژگی‌های شخصیتی مناسب»، «نظارت و ارزشیابی مناسب»، «مهارت در تدریس»، «توانمندی در مدیریت کلاس»، «تعهد شغلی»، «راهنمایی و مشاوره دادن»، «توانمندی علمی» و «کمک به رشد همه جانبه دانش‌آموزان» قابل دسته‌بندی است و بر این اساس، به‌ترتیب بر حمایت عاطفی، ابزاری، ارزیابانه و اطلاعاتی، تاکید داشته‌اند. نتایج این پژوهش نشان داده است که مهم‌ترین ویژگی مریان با استراتژی رفتاری حمایت از دانش‌آموزان، «توانمندی مری در روابط انسانی» است و همچنین لازم است که برای افزایش ادراک دانش‌آموزان از حمایت مری، معلمان از ویژگی‌های دیگری همچون «روابط مقتدرانه»، «تشویق و تنبیه مناسب»، «آرامش داشتن»، «برگزاری آزمون هماهنگ»، «مشاوره اخلاقی» و «برگزاری کلاس‌های تقویتی» نیز برخوردار باشند. خادمی اشکذری و پیریایی (۱۳۹۴) به‌منظور طراحی و آزمودن الگوی اثریادگیری و عملکرد حاکم بر مدرسه بر ساختارهای انگیزشی دانش‌آموزان شامل انگیزش درونی و نمادهای رفتاری آن (تلاش و رفتارهای کمک‌یابی) با در نظر گرفتن نقش واسطه‌ای حمایت ادراک‌شده عاطفی و ابزاری از سوی مری، بر اساس دیدگاه دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر اصفهان، اقدام به انجام این پژوهش نموده‌اند. بدین‌منظور، از ابزار پرسشنامه حمایت ادراک‌شده مری و مقیاس ساختارهای انگیزشی جهت سنجش متغیرها و جهت کلیه تحلیل‌ها، از نرم‌افزارهای اس. پی. اس. اس. ویراست ۲۲ و آموس ویراست ۱۸ استفاده کردند. یافته‌ها در این پژوهش نشان داده است که مری می‌تواند در مدرسه و کلاس درس با استراتژی حمایتی عاطفی در زمینه فعالیت‌های آموزشی به ارتقاء سطح عملکرد تحصیلی و ساختارهای انگیزشی دانش‌آموزان تاثیر به‌سزایی داشته باشد.

نریمانی و همکاران (۱۳۹۲) با هدف بررسی نقش درک حمایت مری در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری، با استفاده از روش پژوهش همبستگی و آزمون‌های محقق‌ساخته خواندن، نوشتن و ریاضیات و مقیاس درک حمایت مری و خودکارآمدی تحصیلی و آزمون هوشی ریون، دست به انجام این پژوهش زده‌اند که یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که درک استراتژی حمایتی مری با خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری، رابطه‌ی معناداری دارد. همچنین، درک حمایت مری توان پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری را داراست. این نتیجه تلویحات مهمی در زمینه آموزش و ارتقای بهداشت روانی دانش‌آموزان

مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری دارد. عریضی، عابدی و تاجی (۱۳۹۶) به‌منظور تعیین رابطه و سهم نسبی انواع استراتژی‌های حمایتی مربی در تبیین سرزندگی و انگیزش درونی دانش‌آموزان، بر اساس دیدگاه دانش‌آموزان دوره متوسطه دبیرستان‌های شهر اصفهان، با استفاده از پرسشنامه‌ی نوع‌شناسی رفتاری مربی، سرزندگی و انگیزش درونی، اقدام به‌انجام این پژوهش نموده‌اند. یافته‌های این پژوهش بیانگر آن است که از میان رفتارهای مرتبط با سرزندگی مربی، اشتیاق مربی (۰/۳۱)، حمایت استقلالی (۰/۲۷)، دانش‌زیربنایی (۰/۲۱) و از میان رفتارهای مرتبط با انگیزش درونی مربی، اشتیاق مربی (۰/۴۱)، تنوع روش (۰/۲۹) بیش‌از رفتارهای دیگر مربی تعیین‌کننده‌ی سرزندگی و انگیزش درونی دانش‌آموزان هستند. همچنین شکوری (۱۳۸۴) با هدف بررسی ماهیت رفتارهای اجتماعی، عوامل، انگیزه‌ها و جهت آن‌ها با استفاده از روش میدانی در شش استان کشور، اقدام به انجام این پژوهش نمود. یافته این پژوهش نشان می‌دهد که آگاهی و اطمینان از مشکلات مردم، شرایط فقر و نیازمندی جامعه، اعتقاد به موثر بودن کمک‌ها در رفع مشکلات دیگران، عدم وجود جایگزین دیگر به‌جز کمک خود پاسخگویان، باور به عدم توان سازمان‌های حمایتی فعال در امور حمایتی برای رفع نیازمندی، توان عینی (اقتصادی) پاسخگویان برای کمک و وضعیت‌های محرک احساسات بیشترین تاثیر را در بروز رفتارهای حمایتی جامعه آماری مورد مطالعه را دارند. در عوض، متغیرهای فردی چون جنس، سن و تاهل در رفتارهای حمایتی پاسخگویان تاثیر زیاد و تعیین‌کننده‌ای نداشت. با وجود مطالعات ذکرشده، به‌صورت دقیق مفهوم استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی مورد ارزیابی و سنجش قرار نگرفته است. لذا در این مطالعه سعی شده است تا با تعریف دقیق این مفهوم به طراحی ابزاری روا و پایا جهت سنجش آن پرداخته شود. طبق ادبیات تجربی موجود روش‌های بررسی روایی و پایایی بسیار زیاد است. جدول ذیل گویای برخی از این مطالعات است.

جدول ۱: ادبیات تجربی طراحی و تعیین روایی و پایایی ابزار سنجش

تعداد نمونه	روش بررسی		ابزار	محقق و سال
	پایایی	روایی		
۳۶۰	آلفای کرونباخ	نظر خبرگان	پرسشنامه انتخاب و پایداری اعضای هیأت علمی با رویکرد راهبردی	(محمدی، و غیره ۱۳۹۶)
۳۶۰	آلفای کرونباخ	نظر خبرگان	پرسشنامه آموزش معلمان و تدوین استراتژی‌ها و برنامه‌های آینده	(جوادی پور، دهقانی و باقریان فر ۱۳۹۴)
۲۲۰	آلفای کرونباخ	نظر خبرگان	پرسشنامه رتبه‌بندی ابعاد شخصیت	(محمودی مفید و منجم زاده ۱۳۹۳)
۳۴۱	آلفای کرونباخ	نظر خبرگان	پرسشنامه مدیریت دانش تفکر استراتژیک	(فیض، زارعی و محسن زاده ۱۳۹۷)

۷۳	آلفای کرونباخ	تحلیل واریانس، معیار فورل رلاکر (AVE)	پرسشنامه استراتژی‌های بازاریابی رابطه‌مند و رضایت‌مندی و وفاداری مشتریان	(وظیفه دوست، بوداچی خواجه نویر و عبدلی (۱۳۹۶)
۱۵۲	آلفای کرونباخ	نظر اساتید خبره و تحلیل عاملی تأییدی	پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای سرمایه روان‌شناختی و هویت سازمانی	(قربانی و عبدالمهی (۱۳۹۶)
۲۲۰	آلفای کرونباخ	مقیاس پرازندگی مدل تحلیل عاملی تأییدی	پرسشنامه کنترل استراتژیک هاریسون	(امینی، سیادت و پیر علی (۱۳۹۵)
۳۶۰	آلفای کرونباخ	روایی محتوا	پرسشنامه تبیین موقعیت راهبردی آموزش معلمان با استفاده از تحلیل Swot	(باقریان فر و جوادی پور (۱۳۹۴)
۸۴	آلفای کرونباخ	خبرگان، تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی	پرسشنامه شناخت موانع اجرای برنامه‌های استراتژیک و اولویت‌بندی آن‌ها	(خلیلی شورینی و محضری (۱۳۹۳)
۳۰	آلفای کرونباخ	روایی محتوا	پرسشنامه شناسایی و تحلیل موانع پیاده‌سازی برنامه‌های استراتژیک	(شاطری و دانایی (۱۳۹۷)
۸۰	آلفای کرونباخ	تحلیل عاملی اکتشافی	پرسشنامه ابزار غربالگری بدرفتاری با زن	(گلعدار، کشاورز و عبادی (۱۳۹۷)
۶۷۶	آلفای کرونباخ	تحلیل عاملی اکتشافی CR, AVE, CVI, CVR	پرسشنامه MSSI-38	(حسین زاده، و غیره (۱۳۹۷)
۴۸۶	آلفای کرونباخ	پرازش عاملی تأییدی	پرسشنامه ملاک‌های انتخاب همسر (MSCI)	(عیسی نژاد و هوشمند (۱۳۹۷)
۱۰۱	آلفای کرونباخ و آزمون و بازآزمون	شاخص روایی محتوا و نسبت روایی محتوا	پرسشنامه عوامل موثر در انتخاب نوع لیبنات مصرفی توسط مصرف‌کنندگان	(فرومندی، و غیره (۱۳۹۷)
۵۰	آلفای کرونباخ و آزمون و بازآزمون	نظر خبرگان	پرسشنامه ارزیابی کیفیت اطلاعات روتین نظام سلامت	(روحانی، صفی زاده و موسوی نسب (۱۳۹۷)
۴۱۷	آلفای کرونباخ و آزمون و بازآزمون	ساختار عاملی تأییدی با تحلیل عاملی	پرسشنامه مقیاس حساسیت به تقویت کودکان	(فهراری و خادم الرضا (۱۳۹۷)
۵۰۰	آلفای کرونباخ و آزمون و بازآزمون	روایی صوری و محتوایی	پرسشنامه روان‌سنجی ابزار سنجش نگرش به نماز	(نادمی، و غیره (۱۳۹۷)
۹۰	آزمون و بازآزمون	تحلیل عاملی اکتشافی	پرسشنامه مقیاس نگرش به آموزش بین‌حرفه‌ای بر روی اعضای هیات علمی	(سهرابی، سعید و صالحی (۱۳۹۷)
۵۰۱	آزمون و بازآزمون	تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی	پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی معلم	(قاسمی، و غیره (۱۳۹۷)

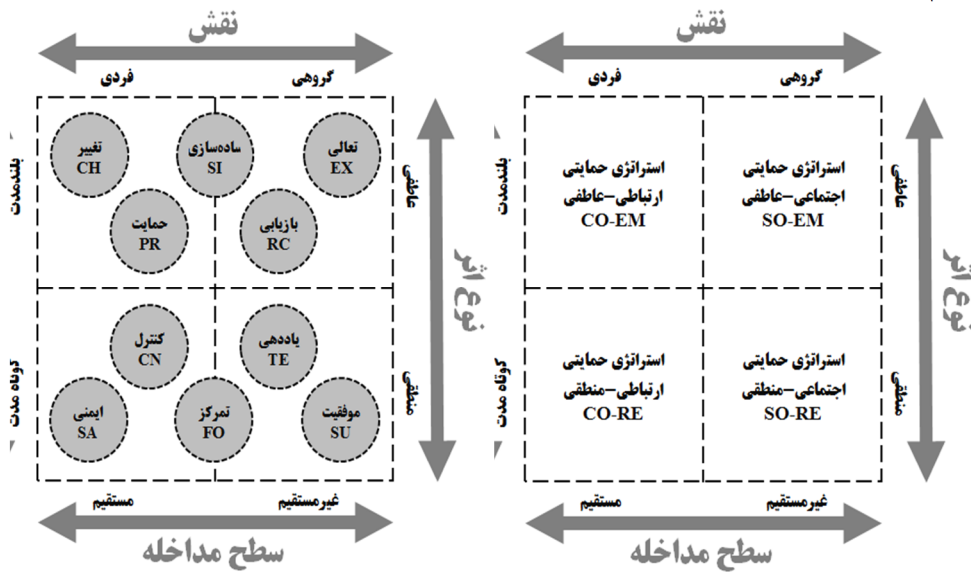
بر اساس مطالعات پیشین روش‌های بررسی پایایی در تمام مطالعات قبلی آلفای کرونباخ و آزمون و بازآزمون بوده است و جهت بررسی روایی از روش‌های تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی، CVR، CVI، AVE و CR بهره برده شده است. به استناد این یافته در بخش‌های بعدی این مقاله از تمامی روش‌های استخراج‌شده جهت سنجش روایی و پایایی ابزار بهره برده خواهد شد.

۱-۲- ادبیات نظری

از جمله عواملی که می‌تواند بر باورهای خودکارآمدی افراد در فرآیند آموزش تأثیرگذار باشد، درک استراتژی حمایتی مربی است. در این باره باید اشاره نمود که محیط آموزشی

بافتی را فراهم می‌کند که گستره‌ای از عواطف متفاوت را تحت تأثیر قرار می‌دهد و در واقع، نقشی پرمايه در پدیدآوری انواع عواطف دارد. این امر باعث می‌شود که عواطف جزء مکمل فعالیت، برنامه‌های آموزشی و بدین دلیل یکی از اهداف مهم در بافت مراکز آموزشی قرار گیرند. در این میان، نقش مربیان از دیگر افراد بسیار برجسته‌تر می‌شود چراکه دانش‌آموزان و ورزشکاران بیشتر اوقات را در مدرسه یا باشگاه زیر نظر مربیان سپری می‌کنند. ارتباطی که مربی با فرد آموزش‌گیرنده برقرار می‌کند، در خصوص مطالب تدریس‌شده و مطالب و موارد غیردرسی است که نحوه و کیفیت هر دو می‌تواند بر یکدیگر تأثیر بگذارد. روابط مربی و ورزشکار به‌طور گسترده‌ای بر انگیزه‌های ورزشکار مؤثر است. در ادبیات نظری همه‌ی این رفتارها استراتژی حمایتی را در مدیریت ورزشی می‌سازند. درک نوع استراتژی حمایتی مربی از سوی ورزشکاران با پیشرفت ایشان ارتباط مستقیم دارد و همچنین عامل محیطی مهم برای پیش‌بینی هیجانات در نظر گرفته می‌شود. درک استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی به خصوص برای ورزشکارانی که در معرض خطر شکست هستند، برجسته‌تر می‌شود. در نتیجه ممکن است برای ورزشکاران با خودکارآمدی پایین مهم‌تر باشد (عریضی و همکاران، ۱۳۹۶). مطالعات مختلف نشان داده‌اند که درک استراتژی حمایتی مربیان از سوی ورزشکاران، با پیشرفت ورزشی بیشتر، سطوح بالاتر تعهد، مشکلات رفتاری کمتر و روابط مثبت با همسالان ارتباط مستقیم دارد. ورزشکارانی که احساس می‌کنند مربیان در باشگاه آن‌ها را حمایت می‌کنند، دارای عزت نفس بالاتری هستند و علاقه‌مندند که مربیان خود را راضی کنند. ویژگی پذیرا بودن مربی نیز (که از استراتژی حمایتی ایشان است) بر باورهای خودکارآمدی ورزشکاران تأثیرگذار می‌باشد و همچنین بی‌توجهی مربی نیز می‌تواند روند پیشرفت ورزشکاران را پیش‌بینی کند. در ادامه می‌توان اظهار کرد که خودکارآمدی ورزشکاران با راهنمایی و انتظار مربی، ارتباط مثبت و با عدم اطمینان مربی ارتباط منفی دارد. در کل، در نظام تعلیم و تربیت و مدیریت ورزشی کشورهای مختلف، مربی پیشگام اجرای برنامه‌های آموزشی به‌شمار می‌رود و به‌طور دائم با ورزشکاران در ارتباط است و استراتژی حمایتی او نقشی شگرف در پدیدآوری عواطف ورزشکاران دارد (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۲). بدون وجود شور و اشتیاق در رفتار مربی، امکان انتقال این عواطف به ورزشکاران در بخش ورزشی وجود ندارد.

بر اساس ادبیات تجربی بیان شده می‌توان مفهوم استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی را بر اساس چهار بردار نقش (فردی- گروهی) (مومنی و همکاران، ۱۳۹۶)، بازه زمانی اثرگذاری بر ورزشکار (کوتاه‌مدت- بلندمدت) (عریضی و همکاران، ۱۳۹۶)، سطح مداخله در امور ورزشکار (مستقیم- غیرمستقیم) (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۲) و نوع اثر بر ورزشکار (منطقی- عاطفی) (خادمی اشکذری و پیریایی ۱۳۹۴، شکوری ۱۳۸۴) بر اساس شکل ۱ به چهار نوع اجتماعی- عاطفی، ارتباطی- عاطفی، اجتماعی- منطقی و ارتباطی- منطقی قابل تقسیم‌بندی است.

شکل ۲: ماتریس جایگاه سازه‌های ۱۰ گانه استراتژی‌های چهارگانه‌ی حمایتی معلم

شکل ۱: ماتریس جایگاه استراتژی‌های چهارگانه‌ی حمایتی معلم

طبق ادبیات نظری و تجربی، این مفهوم از ۱۰ سازه ایمنی، کنترل، تمرکز، یاددهی، موفقیت، تغییر، حمایت، ساده‌سازی، بازیابی و تعالی تشکیل شده‌است که بر اساس مقایسه زوجی ارزش‌گذاری شده و بر اساس جایگاه آن در شکل ۲ به تعیین هر نوع از استراتژی‌های چهارگانه پرداخته می‌شود. لذا بر اساس یافته‌های نظری این مفهوم بر اساس ۱۰ سازه قابل بررسی و سنجش است. بر این اساس در این مطالعه با استفاده از ۵ گویه زوجی (دلاور، ۱۳۹۱؛ دلاور، ۱۳۸۵) به سنجش ابعاد این مفهوم پرداخته می‌شود.

۲. روش پژوهش

۲-۱. روش

به منظور استخراج ابزاری جهت تعیین استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی، در نظر گرفتن ابزاری با روایی و پایایی قابل قبول، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. براین اساس روایی وسیله اندازه‌گیری در سه نوع مختلف مورد ارزیابی قرار گرفت که هر کدام با بعد متفاوتی از موضوع اندازه‌گیری سر و کار دارد. روش‌های تعیین روایی شامل سنجش روایی محتوا، ملاک و سازه می‌باشد. در این پژوهش برای سنجش روایی محتوا از شاخص نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی استفاده شده است. همچنین در سنجش روایی سازه، از تحلیل عاملی (با بررسی شاخص KMO) و شاخص میانگین استخراج شده، استفاده شده است. پس از تحلیل عاملی تاییدی شاخص‌های نکویی برازش (شاخص‌های AVE و CR) مورد ارزیابی قرار گرفت. همین‌طور برای سنجش پایایی از روش بازآزمایی یا آزمون مجدد و روش آلفای کرونباخ استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و Smart PLS انجام شد. براین اساس مطالعه حاضر را می‌توان مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی معرفی کرد که به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۸ انجام گرفته است.

۲-۲. جامعه و نمونه پژوهش

جامعه آماری پژوهش معلمان زن تربیت‌بدنی مناطق ۱۹ گانه تهران می‌باشند که ۱۰۷۱ نفر برآورد شده‌اند. اطلاعات مورد نیاز این مطالعه با استفاده از نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی جمع‌آوری شده است. جدول ۲ بر اساس فرمول کوکران و جدول مورگان نمونه را ۳۸۷ نفر از جامعه آماری، بر اساس تقسیم‌بندی شهر تهران، به شیوه طبقه‌ای نسبتی، مشخص نموده است.

جدول ۲: تعداد جامعه و نمونه پژوهش حاضر

تعداد نمونه	درصد سهم از کل	تعداد جامعه	مناطق ۱۹ گانه تهران	تعداد نمونه	درصد سهم از کل	تعداد جامعه	مناطق ۱۹ گانه تهران	تعداد نمونه	درصد سهم از کل	تعداد جامعه	مناطق ۱۹ گانه تهران
۳۵	۹.۰۶٪	۹۷	منطقه ۱۵	۲۱	۵.۴۲٪	۵۸	منطقه ۸	۲۱	۵.۳۲٪	۵۷	منطقه ۱
۱۴	۳.۵۵٪	۳۸	منطقه ۱۶	۱۷	۴.۴۸٪	۴۸	منطقه ۹ و ۲۱	۲۱	۵.۳۲٪	۵۷	منطقه ۲
۱۲	۳.۰۸٪	۳۳	منطقه ۱۷	۱۴	۳.۵۵٪	۳۸	منطقه ۱۰	۱۱	۲.۸۹٪	۳۱	منطقه ۳
۲۹	۷.۴۷٪	۸۰	منطقه ۱۸	۱۵	۳.۸۳٪	۴۱	منطقه ۱۱	۳۱	۸.۱۲٪	۸۷	منطقه ۴
۱۷	۴.۴۸٪	۴۸	منطقه ۱۹	۱۱	۲.۸۹٪	۳۱	منطقه ۱۲	۴۴	۱۱.۴۸٪	۱۲۳	منطقه ۵ و ۲۲
۳۸۷	۱۰۰.۰۰٪	۱۰۷۱	جمع کل	۱۳	۳.۳۶٪	۳۶	منطقه ۱۳	۱۱	۲.۸۰٪	۳۰	منطقه ۶
				۳۰	۷.۷۵٪	۸۳	منطقه ۱۴	۲۰	۵.۱۴٪	۵۵	منطقه ۷

۲-۳. شیوه‌ی ارزش‌گذاری

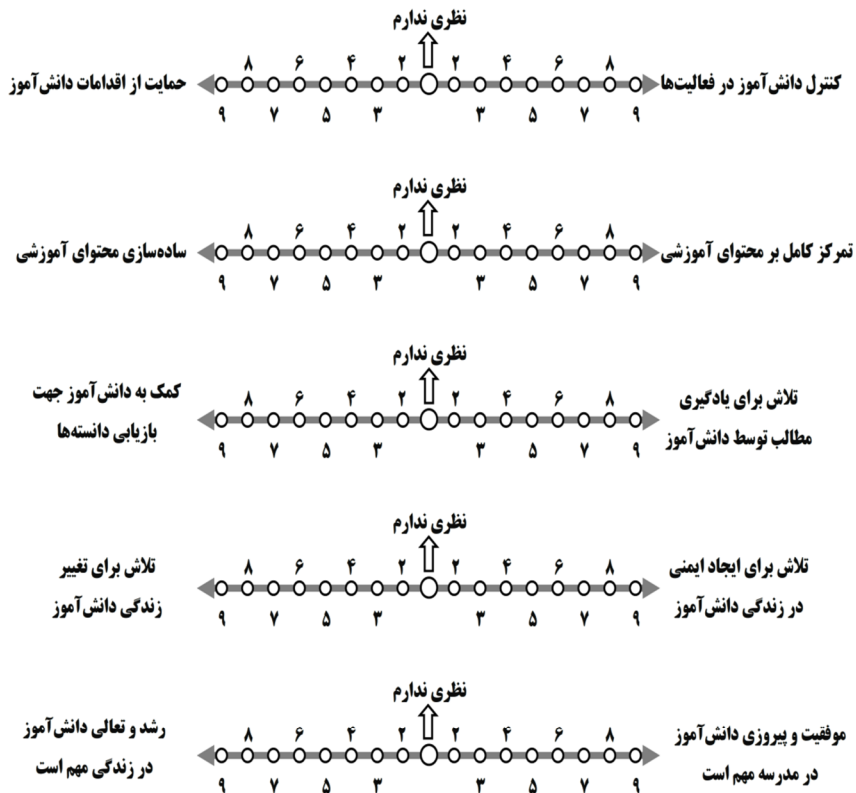
ابزار نوع‌شناسی استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی دارای ۵ سوال است که سوال اول از ۵ بخش تشکیل شده‌است. در بخش اول به بررسی زوجی رفتار کنترلی و حمایتی مربی، بخش دوم به بررسی زوجی رفتار تمرکزی و ساده‌سازی محتوای آموزشی، بخش سوم به بررسی زوجی تلاش برای یاددهی و بازیابی توسط ورزشکار، بخش چهارم به بررسی زوجی رفتار ایمنی طلب و تغییر طلب و بخش آخر به بررسی زوجی موفقیت‌خواهی و تعالی‌خواهی پرداخته شده‌است. اطلاعات به‌دست آمده از سوال ۱ بر اساس جدول ۳ تحلیل و نوع‌شناسی استراتژی‌ها انجام می‌شود.

جدول ۳: تعریف عملیاتی متغیر استراتژی حمایتی معلم (TSS)

فرمول نوع‌شناسی	فرمول محاسباتی	نماد	سازه	نوع استراتژی
$TSS = \text{Max} \left\{ \begin{array}{l} \text{Strategy}_{CO-RE} \\ \text{Strategy}_{SO-RE} \\ \text{Strategy}_{CO-EM} \\ \text{Strategy}_{SO-EM} \end{array} \right\}$	$Strategy_{CO-RE} = [SA \times CN \times FO]^{1/3}$	SA CH FO	ایمنی کنترل تمرکز	ارتباطی - منطقی CO-RE
	$Strategy_{SO-RE} = [TE \times SU \times FO]^{1/3}$	FO TE SU	تمرکز یاددهی موفقیت	اجتماعی - منطقی SO-RE
	$Strategy_{CO-EM} = [CH \times PR \times SI]^{1/3}$	CH PR SI	تغییر حمایت ساده سازی	ارتباطی - عاطفی CO-EM
	$Strategy_{SO-EM} = [RC \times EX \times SI]^{1/3}$	SI RC EX	ساده سازی بازیابی تعالی	اجتماعی - عاطفی SO-EM

سوالات دوم الی پنجم جهت بررسی صحت تشخیص نوع استراتژی حمایتی در مدیریت ورزشی طراحی شده‌است. شکل ۳ این ابزار را نشان می‌دهد.

۱. کدام یک را ارجحیت می‌دهید؟ چقدر؟

۲. به کارهای با اهداف کوتاه‌مدت علاقه بیشتری دارم تا کارهای با اهداف بلندمدت: خیر بله
۳. به نقش‌های فردی علاقه بیشتر از نقش‌های گروهی در سازمان علاقه‌مند هستم: خیر بله
۴. به مداخله مستقیم برای حل مشکلات اطرافیانم بیشتر از مداخله غیرمستقیم معتقد هستم: خیر بله
۵. منطق در زندگی بنده پررنگ‌تر از عاطفه است: خیر بله

شکل ۳: ابزار سنجش استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی

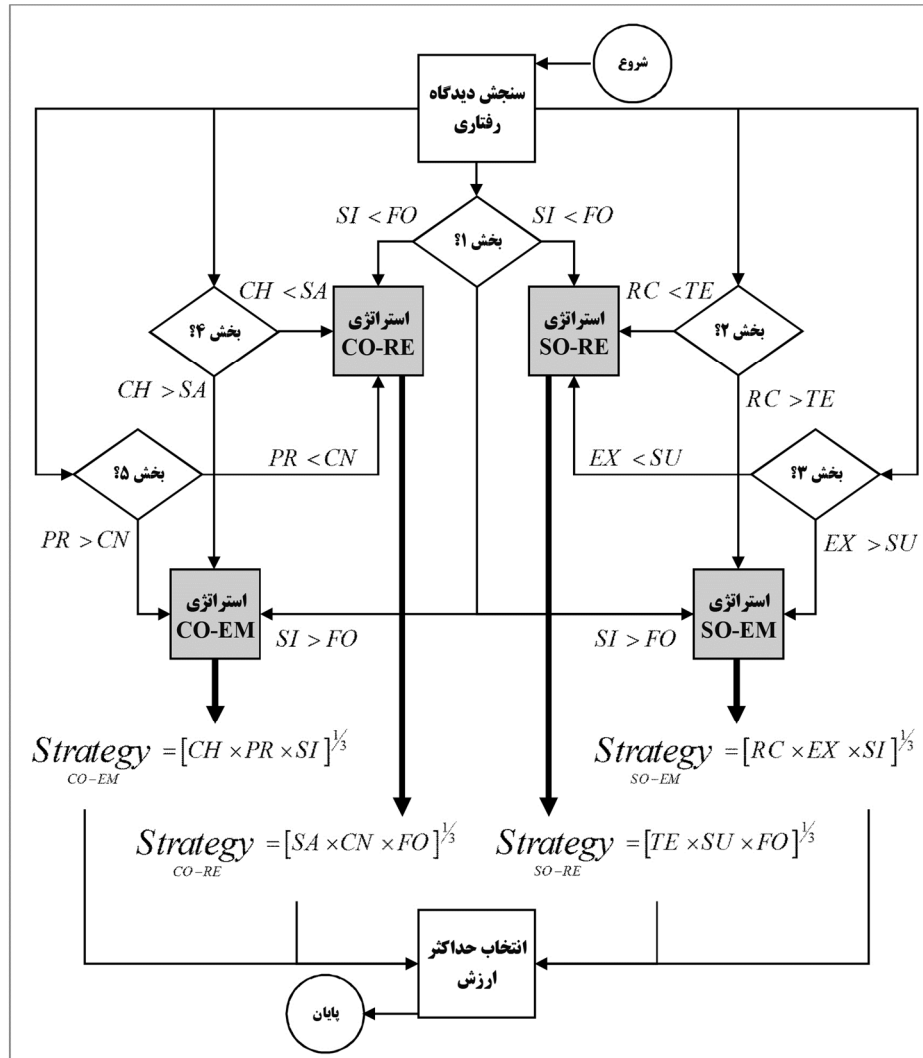
همان‌طور که اشاره شد، بر اساس اطلاعات بدست‌آمده از ابزار طراحی شده در پژوهش می‌توان تعریف عملیاتی متغیر استراتژی حمایتی مربی را به صورت جدول ۲ در نظر گرفت. این جدول عبارت‌های محاسباتی لازم جهت دستیابی به مقداری عددی بین ۰/۱ تا ۰/۹ با ماهیت مثبت

را برای هر نوع از استراتژی‌ها ارائه نموده است که پس از محاسبه به متغیری اسمی تبدیل می‌شود. شکل ۴ فرآیند اجرایی محاسبه و نوع‌شناسی مفهوم استراتژی حمایتی مربی را نشان می‌دهد.

۳. یافته‌های پژوهش

۳-۱. سنجش روایی ابزار

بدون آگاهی از روایی ابزار اندازه‌گیری نمی‌توان به‌دقت داده‌های حاصل از آن اطمینان داشت (سرمد، بازرگانیان و حجازی ۱۳۸۴، ۱۷۰، هومن ۱۳۷۶، ۲۲۹، دواس و دی ای ۱۳۸۵، ۶۳، ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۰۰). برای مثال ممکن است از سطح تحصیلات برای سنجش پایگاه اجتماعی استفاده شود؛ در اینجا مسئله این نیست که تحصیلات به‌طور مناسبی سنجیده شده است یا خیر، بلکه مسئله این است که آیا سطح تحصیلات سنجه مناسبی برای پایگاه اجتماعی هست یا خیر. از این‌رو روایی سنجه به نحوه تعریف مفهوم مورد بررسی بستگی دارد (دواس و دی ای ۱۳۸۵، ۶۳). سنجش‌روایی نیازمند آگاهی از علم آمار و روش‌های آماری است تا در دستیابی به مقدار واقعی پیامدها مفید واقع شود (DeVon, et al. 2007). درباره این پژوهش و در بحث روایی ابزار اندازه‌گیری، سه نوع مختلف روایی می‌توان متصور بود که هر کدام با بعد متفاوتی از موضوع اندازه‌گیری سر و کار دارد. که این روش‌های تعیین روایی ابزار اندازه‌گیری شامل سنجش روایی محتوا، سنجش روایی ملاک یا تجربی یا وابسته به معیار و سنجش روایی سازه می‌باشد (سرمد و همکاران، ۱۳۸۴، ۶۳؛ دواس و دی ای، ۱۳۸۵، ۶۳؛ ازکیا و دربان آستانه، ۱۳۸۲، ۵۰۰؛ قاضی طباطبایی، ۱۳۷۴، ۱۳).

شکل ۴: الگوریتم ارزش‌گذاری و انتخاب استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی

روایی محتوا نوعی روایی است که به‌طور معمول برای بررسی اجزای تشکیل‌دهنده یک ابزار اندازه‌گیری به‌کاربرده می‌شود. اگر سوال‌های ابزار معرف ویژگی‌ها و مهارت‌های ویژه‌ای باشد که محقق قصد اندازه‌گیری آن را داشته باشند، آزمون یا ابزار دارای روایی محتوا می‌باشد. برای اطمینان روایی محتوا باید در هنگام ساختن ابزار چنان عمل کرد که سوال‌های تشکیل‌دهنده ابزار معرف قسمت‌های محتوای انتخاب شده باشد. روایی محتوای یک آزمون به‌طور معمول توسط افرادی متخصص در موضوع مورد مطالعه تعیین می‌شود (سرمد،

بازرگانیان و حجازی ۱۳۸۴، ۱۷۱، بی ۱۳۸۱، ۲۸۵). لذا در این پژوهش از شاخص نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی^۱ که بر پایه‌ی نظر داوران است، استفاده شده است. بر اساس اطلاعات به‌دست‌آمده از ۳۰ کارشناس خبره، نمره CVR یا ضریب لاوشه برای تمامی سوالات و بخش‌های آنها بیشتر از مقدار ۰/۳۳ (سطح قابل قبول برای ۳۰ کارشناسی) بود که در جدول ذیل مشخص شده است. براین اساس ابزار از روایی محتوایی مطلوبی برخوردار می‌باشند.

جدول ۴: مقدار CVR برای سوالات ابزار تحقیق

ضریب لاوشه	تعداد خبرگان پاسخ دهنده	پاسخ:			سوال
		ضرورتی ندارد	مفید است ولی ضروری نیست	ضروری است	
۰/۶۷	۳۰	۱	۴	۲۵	بخش ۱ سوال ۱
۰/۹۳	۳۰	۰	۱	۲۹	بخش ۲ سوال ۱
۰/۶۷	۳۰	۵	۰	۲۵	بخش ۳ سوال ۱
۰/۴	۳۰	۵	۴	۲۱	بخش ۴ سوال ۱
۰/۸۷	۳۰	۰	۲	۲۸	بخش ۵ سوال ۱
۰/۴۷	۳۰	۵	۳	۲۲	سوال ۲
۰/۶۷	۳۰	۱	۴	۲۵	سوال ۳
۰/۵۳	۳۰	۲	۵	۲۳	سوال ۴
۰/۵۳	۳۰	۳	۴	۲۳	سوال ۵

جهت بررسی شاخص روایی محتوا^۲ از روش والتز و باسل^۳ استفاده شده است. بدین صورت که متخصصان «مربوط بودن»، «واضح بودن» و «ساده بودن» هر گویه را براساس یک طیف ۴ قسمتی مشخص می‌کنند. متخصصان مربوط بودن هر گویه را از نظر خودشان از ۱ «مربوط نیست»، ۲ «نسبتاً مربوط است»، ۳ «مربوط است». تا ۴ «کاملاً مربوط است» مشخص می‌کنند. ساده بودن گویه نیز به ترتیب از ۱ «ساده نیست»، ۲ «نسبتاً ساده است»، ۳ «ساده است». تا ۴ «ساده مربوط است» و واضح بودن گویه نیز به ترتیب از ۱ «واضح نیست»، ۲ «نسبتاً واضح است»، ۳ «واضح است». تا ۴ «واضح مربوط است» مشخص می‌شود. از تقسیم تعداد متخصصینی که به گویه نمره ۳ و ۴ داده‌اند بر کل متخصصین نمره CVI به‌دست می‌آید. حداقل مقدار قابل قبول برای شاخص CVI برابر با ۰/۷۹ است و اگر شاخص CVI گویه‌ای کمتر از ۰/۷۹ باشد آن گویه بایستی حذف شود. براساس اطلاعات به‌دست‌آمده از ۳۰ کارشناس خبره، نمره CVI برای تمامی سوالات و بخش‌های آنها بیشتر از مقدار ۰/۷۹ بود که در جدول ذیل مشخص شده است. براین اساس ابزار از روایی محتوایی مطلوبی برخوردار می‌باشند.

- 1- Content Validity Raito (CVR)
- 2- Content Validity Index
- 3- Waltz & Bausell

جدول ۵: مقدار CVI برای سوالات ابزار تحقیق

میانگین ضریب CVI	پاسخ:															سوال
	ساده بودن					واضح بودن					مربوط بودن					
	CVI	۴	۳	۲	۱	CVI	۴	۳	۲	۱	CVI	۴	۳	۲	۱	
%۹۲.۱۵	%۹۶.۵۵	۱۴	۱۴	۱	۰	%۹۶.۵۵	۱۳	۱۵	۰	۱	%۸۳.۳۳	۱۱	۱۴	۱	۴	بخش ۱ سوال ۱
%۹۳.۳۳	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	بخش ۲ سوال ۱
%۹۳.۳۳	%۹۰.۰۰	۱۳	۱۴	۱	۲	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۰	۲	%۹۶.۶۷	۱۴	۱۵	۰	۱	بخش ۳ سوال ۱
%۹۶.۶۳	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۱	۰	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۰	۱	%۹۶.۵۵	۱۴	۱۴	۱	۰	بخش ۴ سوال ۱
%۹۵.۵۲	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۱	۰	%۹۶.۵۵	۱۴	۱۴	۱	۰	بخش ۵ سوال ۱
%۹۶.۶۷	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۱۰۰.۰۰	۱۵	۱۵	۰	۰	%۹۶.۶۷	۱۴	۱۵	۰	۱	سوال ۲
%۹۵.۴۸	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۱	۰	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۱	۰	%۹۳.۱۰	۱۴	۱۳	۱	۱	سوال ۳
%۹۶.۶۷	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۱۰۰.۰۰	۱۵	۱۵	۰	۰	%۹۶.۶۷	۱۵	۱۴	۱	۰	سوال ۴
%۹۴.۴۴	%۹۶.۶۷	۱۴	۱۵	۱	۰	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	%۹۳.۳۳	۱۴	۱۴	۱	۱	سوال ۵

روایی ملاک عبارت است از کارآمدی یک ابزار اندازه‌گیری در پیش‌بینی رفتار یک فرد در موقعیت‌های خاص؛ در این شیوه نحوه پاسخگویی افراد به پرسش‌های جدید برای سنجش یک مفهوم با نحوه پاسخگویی آنها به سنجه‌های موجود آن مفهوم مقایسه می‌شود. اگر پاسخ افراد به سنجه‌های جدید و سنجه‌های موجود از همبستگی بالایی برخوردار باشد، به معنی معتربودن سنجه جدید تلقی می‌گردد (دواس و دی ای ۱۳۸۵، ۶۳، قاضی طباطبایی ۱۳۷۴، ۱۵، ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۰۳). بر این اساس در این مطالعه برای پوشش ابعاد مدل پژوهش، باید ۴ بردار نقش، نوع اثر، سطح مداخله و بازه زمانی اثرگذاری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد؛ لذا در این پژوهش با ۴ سوال به صورت مستقیم، این ۴ بردار مورد ارزیابی قرار گرفت و با نتایج حاصل از سوالات ابزار طراحی شده و مقایسه نیز انجام شده است. جدول ۶ چگونگی تبدیل داده‌های استخراج شده از سوال یک پرسشنامه‌ی ۳۸۷ نفر نمونه آماری را به متغیر اسمی «استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی» نشان می‌دهد.

جدول ۶: شناسایی استراتژی‌های حمایتی مریبان مورد مطالعه بر اساس یافته‌های حاصل از ابزار

نوع استراتژی حمایتی	استراتژی حمایتی				مفهوم زوجی ۵		مفهوم زوجی ۴		مفهوم زوجی ۳		مفهوم زوجی ۲		مفهوم زوجی ۱		نمونه
	SO-EM	CO-EM	SO-RE	CO-RE	عقالت	موفقیت	تجربه	ایمنی	بازتابی	یاددهی	ساده سازی	تجرب	حمایت	کنترل	
SO-RE	۰.۲۸۴	۰.۲۹۵	۳.۵۱۹	۳.۳۹۲	۰.۲۲۰	۴.۵۵۶	۰.۵۲۹	۱.۸۸۹	۰.۳۳۰	۲.۷۷۸	۰.۲۹۰	۳.۴۴۴	۰.۱۶۷	۶.۰۰۰	۱
CO-RE	۰.۳۵۱	۰.۱۷۲	۲.۸۴۶	۵.۸۱۹	۰.۳۳۰	۲.۷۷۸	۰.۲۲۰	۴.۵۵۶	۰.۶۴۳	۱.۵۵۶	۰.۱۸۸	۵.۳۳۳	۰.۱۲۳	۸.۱۱۱	۲
CO-RE	۰.۲۴۸	۰.۱۹۷	۴.۰۳۴	۵.۰۶۸	۰.۱۱۳	۸.۸۸۹	۰.۱۲۳	۸.۱۱۱	۰.۳۹۱	۲.۵۵۶	۰.۳۴۶	۲.۸۸۹	۰.۱۸۰	۵.۵۵۶	۳
.
SO-RE	۰.۲۳۴	۰.۲۴۸	۴.۲۶۵	۴.۰۳۹	۰.۱۷۳	۵.۷۷۸	۰.۳۳۱	۴.۳۳۳	۰.۱۳۲	۷.۵۵۶	۰.۵۶۳	۱.۷۷۸	۰.۱۱۷	۸.۵۵۶	۳۸۵
CO-RE	۰.۳۹۶	۰.۲۱۹	۲.۵۲۶	۴.۵۶۵	۰.۱۸۰	۵.۵۵۶	۰.۲۵۰	۴.۰۰۰	۱.۸۰۰	۰.۵۵۶	۰.۱۹۱	۵.۲۲۲	۰.۲۲۰	۴.۵۵۶	۳۸۶
SO-RE	۰.۳۲۴	۰.۵۶۷	۳.۰۸۳	۱.۷۶۴	۰.۱۷۰	۵.۸۸۹	۰.۳۳۱	۳.۱۱۱	۰.۲۹۰	۳.۴۴۴	۰.۶۹۲	۱.۴۴۴	۰.۸۱۸	۱.۲۲۲	۳۸۷

نتایج حاصل از سوالات ۲ الی ۵ به صورت دوقطبی استخراج و در جدول ۷ گزارش شده است.

جدول ۷: بررسی تطابق نتایج حاصل از مقایسات زوجی (سوال ۱) با سوالات کنترلی (سوالات ۲ الی ۵)

نمونه	استراتژی	سوال اصلی: ابعاد استخراجی از استراتژی				سوالات کنترلی: ابعاد استخراجی از سوالات کنترلی			
		زمان	نقش	سطح	اثر	زمان	نقش	سطح	اثر
۱	CO-RE	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	منطقی	بلند مدت	فردی	مستقیم	عاطفی
۲	CO-RE	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	منطقی	کوتاه مدت	فردی	مستقیم	عاطفی
۳	CO-RE	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	منطقی	کوتاه مدت	گروهی	مستقیم	عاطفی
.
۳۸۵	SO-RE	کوتاه مدت	گروهی	مستقیم	منطقی	بلند مدت	گروهی	مستقیم	منطقی
۳۸۶	SO-RE	کوتاه مدت	گروهی	مستقیم	منطقی	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	عاطفی
۳۸۷	CO-RE	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	منطقی	کوتاه مدت	فردی	غیرمستقیم	منطقی

به موجب وجود ویژگی‌های ناپارامتریک برای داده‌ها، جهت بررسی میزان تشابه از آزمون علامت زوج نمونه استفاده شد. یافته‌های حاصل از این آزمون در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸: فراوانی تطابق نتایج حاصل از مقایسات زوجی و سوالات کنترلی بر اساس آزمون علامت زوج نمونه‌ای

نوع بررسی	نوع رخداد	تعداد رخداد	آماره Z	سطح معنی‌داری	نوع بررسی	نوع رخداد	تعداد رخداد	آماره Z	سطح معنی‌داری
بررسی ابعاد بردار زمان	نا برابر	۷۷	-۰.۱۱۴	۰.۹۰۹	بررسی ابعاد بردار سطح اثر	نا برابر	۸۷	-۰.۹۶۵	۰.۳۳۵
	برابر	۳۱۰				برابر	۳۰۰		
	کل	۳۸۷				کل	۳۸۷		
بررسی ابعاد بردار نقش	نا برابر	۷۹	-۱.۶۸۸	۰.۰۹۱	بررسی ابعاد بردار نوع اثر	نا برابر	۸۵	-۱.۴۱	۰.۱۵۹
	برابر	۳۰۸				برابر	۳۰۲		
	کل	۳۸۷				کل	۳۸۷		

با توجه به اینکه میزان Sig در هر چهار بعد بیشتر از ۰/۰۵ است، لذا فرض آماری صفر رد نمی‌شود و می‌توان در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ وجود تشابه را میان ۴ بردار مورد تأیید قرار داد. روایی سازه یک ابزار اندازه‌گیری نمایان‌گر آن است که تا چه اندازه ابزار «سازه» یا «خصیصه» را بر اساس مبانی نظری می‌سجد (سرمد و همکاران، ۱۳۸۴). در بررسی روایی سازه باید به تدوین فرضیه‌هایی درباره مفاهیم اندازه‌گیری وارد شده، آزمودن این فرضیه‌ها و محاسبه همبستگی نتایج با اندازه‌گیری اولیه پرداخت (سرمد و همکاران، ۱۳۸۴، ۱۷۳). در سنجش روایی سازه در این پژوهش، از تحلیل عاملی و شاخص میانگین استخراج‌شده استفاده شده است. تحلیل عاملی صورتی از روایی سازه است که از طریق تحلیل به‌دست می‌آید. یک عامل متغیری فرضی است که نمرات مشاهده‌شده را در یک یا چند متغیر تحت تأثیر قرار می‌دهد. تحلیل عامل نشان‌دهنده شیوه‌های ریاضی گوناگون برای تحلیل همبستگی‌های درونی بین مجموعه‌ای از متغیرها و تبیین این همبستگی‌ها برحسب تعداد محدودی از متغیرها می‌باشند که عامل نامیده می‌شوند (ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۰۹). پیش از اقدام به استفاده از روش تحلیل عاملی باید از کافی بودن حجم نمونه جهت تحلیل عاملی اطمینان حاصل شود. یکی از روش‌های بررسی کفایت نمونه جهت تحلیل عاملی محاسبه شاخص کفایت نمونه است. شاخص کفایت نمونه توسط کایزر، مایر و اولکین نوآوری شده است و با نماد KMO^۱ نمایش داده می‌شود. در صورتی که این شاخص بالای ۰/۷ باشد، نمونه از کفایت کافی جهت تحلیل عاملی برخوردار است. یافته‌های حاصل از این آزمون برای اطلاعات دریافتی از ۳۸۷ نفر نمونه آماری در جدول ۹ ارائه شده است. از آنجایی که میزان آماره KMO برابر ۰/۸۰۲ است، لذا می‌توان ادعا کرد در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ تعداد نمونه‌ها از کفایت کافی برخوردار است.

1- Kaiser-Mayer-Olkin (KMO)

جدول ۹: خروجی آزمون بارتلت و KMO

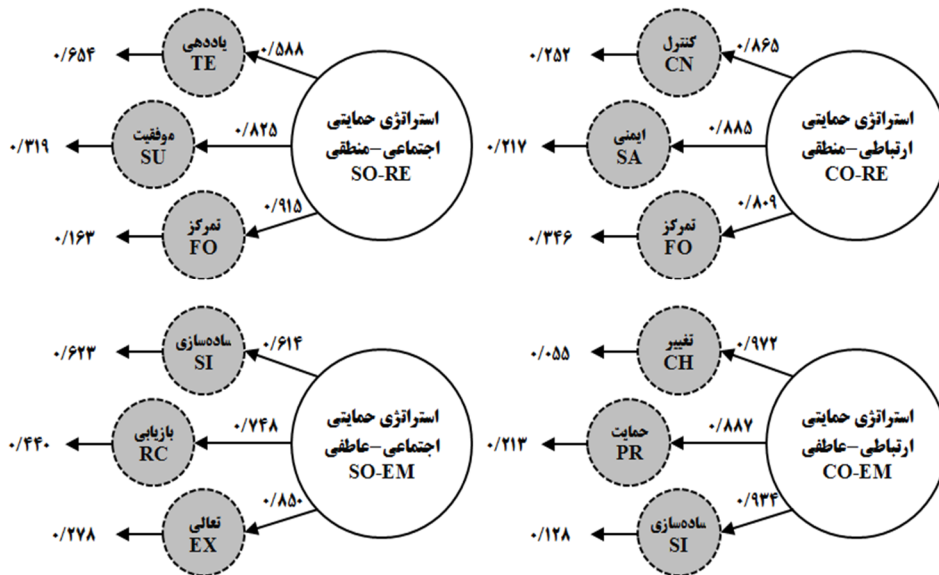
مقدار	شرح	آزمون
۶۵۵٫۷	آماره کای دو	بارتلت
۴۵	درجه آزادی	
۰٫۰۰۰	سطح معنی‌داری	
۰٫۸۰۲	آماره (معادل آماره کای دو)	KMO

پس از بررسی کیفیت نمونه، جهت تحلیل عامل‌ها باید به بررسی همبستگی میان متغیرها پرداخته شود؛ چراکه یکی دیگر از مفروضه‌های تحلیل عاملی عدم‌استقلال متغیرها از یکدیگر است. آزمون کرویت بارتلت به ارزیابی این مفروضه می‌پردازد. طبق یافته‌های به‌دست آمده از این آزمون آماری (جدول ۱۰) میزان Sig برابر ۰/۰۰۰ است که گویای وجود این مفروضه در داده‌ها است و اجرای تحلیل عاملی ممکن است. در ادامه جهت تحلیل عاملی باید شرایط تعادل و سازگاری میان متغیرها فراهم گردد. برای ایجاد این تعادل از ماتریس چرخش یافته استفاده می‌شود. جدول ۱۰ این ماتریس را برای ارتباطات میان سازه‌ها و استراتژی‌های مورد مطالعه نشان می‌دهد.

جدول ۱۰: ماتریس چرخش یافته ارتباط سازه‌ها و استراتژی‌ها

استراتژی حمایتی				سازه	استراتژی حمایتی				سازه
۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱	
۰٫۰۳۵-	۰٫۵۸۸	۰٫۰۴۲-	۰٫۰۰۷-	یاددهی	۰٫۰۳۳	۰٫۰۳۸-	۰٫۰۴۹	۰٫۸۶۵	کنترل
۰٫۰۳۲	۰٫۸۵۷-	۰٫۷۴۸	۰٫۰۳۷	بازایی	۰٫۰۳۳	۰٫۰۳۸-	۰٫۰۴۹	۰٫۸۸۵	ایمنی
۰٫۹۷۲	۰٫۴۴۱-	۰٫۰۹۱	۰٫۰۷۷	تغییر	۰٫۰۳۳	۰٫۹۱۵	۰٫۰۳۸-	۰٫۸۰۹	تمرکز
۰٫۰۵۴	۰٫۸۲۵	۰٫۸۸۲-	۰٫۰۷۶-	موفقیت	۰٫۸۸۷	۰٫۰۰۵	۰٫۰۱۴	۰٫۶۳۸-	حمایت
۰٫۰۰۷-	۰٫۰۱۳-	۰٫۸۵	۰٫۰۰۱	تعالی	۰٫۹۳۴	۰٫۰۷۶	۰٫۶۱۴	۰٫۰۴۲	ساده‌سازی

طبق یافته‌های به‌دست آمده می‌توان بر اساس ۱۰ سازه‌ی طراحی شده، ۴ نوع استراتژی حمایتی را تعریف کرد و با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی. ال. اس. ضرایب E و λ محاسبه شد. شکل ۵ این ضرایب را بر اساس روابط میان استراتژی‌ها و سازه‌ها نشان می‌دهد.

شکل ۵: نمودار تحلیل عاملی ابزار نوع‌شناسی استراتژی حمایتی معلم

به منظور تأیید این روابط از دو شاخص CR و AVE بهره برده شده است. بر اساس نتایج حاصل از تحلیل عاملی که در جدول ۱۱ نمایان است، این دو ضریب بر اساس رابطه ۱ محاسبه شد.

جدول ۱۱: نتایج حاصل از تحلیل عاملی (همه‌ی ضرایب بر اساس آماره t-test در سطح ۹۵٪ معنی‌دار ارزیابی شدند)

استراتژی	ارتباطی-منطقی CO-RE			اجتماعی-منطقی SO-RE			ارتباطی-عاطفی CO-EM			اجتماعی-عاطفی SO-EM		
سازه	ایمنی	کنترل	تمرکز	تمرکز	یاددهی	موفقیت	تغییر	حمایت	ساده‌سازی	ساده‌سازی	بازیابی	تعالی
نماد	SA	CH	FO	FO	TE	SU	CH	PR	SI	SI	RC	EX
لاندا	٪۸۸.۵۰	٪۸۶.۵۰	٪۸۰.۹۰	٪۹۱.۵۰	٪۵۸.۸۰	٪۸۲.۵۰	٪۹۷.۲۰	٪۸۸.۷۰	٪۹۳.۴۰	٪۶۱.۴۰	٪۷۴.۸۰	٪۸۵.۰۰
اپسین	٪۲۱.۶۸	٪۲۵.۱۸	٪۳۴.۵۵	٪۱۶.۲۸	٪۶۵.۴۳	٪۳۱.۹۴	٪۵.۵۲	٪۲۱.۳۲	٪۱۲.۷۶	٪۶۲.۳۰	٪۴۴.۰۵	٪۲۷.۷۵

1- Composite Reliability (CR)
2- Average Variance Extracted (AVE)

$$AVE = \frac{\sum_{i=1}^n \lambda_i^2}{n}$$

$$\varepsilon_i = 1 - \lambda_i^2$$

$$CR = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i\right)^2}{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i\right)^2 + \left(\sum_{i=1}^n \varepsilon_i\right)^2}$$

رابطه ۱:

IF :

$$AVE > 0 / 50$$

$$CR > 0 / 70$$

$$CR > AVE$$

یافته‌های حاصل از این بخش که در جدول ۱۲ مشخص شده‌است، نشان می‌دهد که مدل از اعتبار کافی برخوردار است؛ چراکه میزان AVE از ۰/۵ بیشتر بوده و در هر ۴ استراتژی میزان CR ها بزرگتر از AVE است.

جدول ۱۲: مقادیر CR و AVE برای ۴ نوع استراتژی حمایتی مربی

CR	AVE	نوع استراتژی	CR	AVE	نوع استراتژی
۰.۹۸۰	۰.۸۶۸	ارتباطی - عاطفی CO-EM	۰.۹۰۸	۰.۷۲۹	ارتباطی - منطقی CO-RE
۰.۷۳۱	۰.۵۵۳	اجتماعی - عاطفی SO-EM	۰.۸۰۸	۰.۶۲۱	اجتماعی - منطقی SO-RE

۳-۲. سنجش پایایی ابزار

اصطلاح پایایی که گاهی اوقات مترادف با قابلیت اعتماد، ثبات، همسانی، قابلیت پیش‌بینی، دقت یا صحت و روایی به کار می‌رود، در واقع ثبات اندازه‌ها در دفعات اندازه‌گیری است (ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۱۵). به‌منظور محاسبه ضریب پایایی شیوه‌های مختلفی به کار برده می‌شود. از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد (ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۱۷) (قاضی طباطبایی ۱۳۷۴، ۲۲) (سرمد، بازرگانیان و حجازی ۱۳۸۴، ۱۶۶) (ببی ۱۳۸۱، ۲۷۹) (حافظ نیا ۱۳۸۵، ۱۵۸): الف) روش بازآزمایی (اجرای دوباره) یا آزمون - آزمون مجدد؛ ب) روش فرم‌های موازی؛ ج) روش تنصیف (دو نیمه کردن)؛ د) روش کودر - ریچاردسون؛ ه) روش آلفای کرونباخ. در این پژوهش از روش بازآزمایی و روش آلفای

کرونباخ استفاده شده است. روش بازآزمایی مناسب‌ترین روش برای محاسبه ثبات ابزار اندازه‌گیری است و آلفای کرونباخ به محاسبه همسانی و هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری می‌پردازد. در تحقیق حاضر از طریق توزیع پرسشنامه‌ها بین ۳۰ نفر از اعضا و توزیع مجدد آنها با فاصله زمانی ۱۵ روزه با استفاده از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن پایایی پرسشنامه‌ها مورد بررسی قرار گرفت. برای محاسبه ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن ابتدا به تمام x ها بر حسب مقادیرشان رتبه داده می‌شود و همین کار را برای y ها نیز انجام می‌شود، سپس تفاضل بین رتبه‌های هر زوج را که با d_i نشان داده می‌شود، به دست آورده و با استفاده از رابطه ۲ ضریب همبستگی محاسبه می‌شود:

$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^k d_i^2}{n(n^2 - 1)} \quad \text{رابطه ۲:}$$

برای آزمون فرض صفر، فرضی که مدعی است متغیرهای x و y همبستگی با هم نداشته و به صورت تصادفی این زوج‌ها جور شده‌اند، نیازی به فرض خاصی در مورد جامعه مورد نمونه‌گیری نیست. برای مقادیر بزرگ نمونه ($n > 10$) توزیع r_s را می‌توان با توزیع نرمال تقریب زد که در این صورت آماره آزمون به کمک رابطه ۳ محاسبه می‌شود.

$$Z = r_s \sqrt{n-1} \quad \text{رابطه ۳:}$$

این ضریب همبستگی می‌تواند +۱ (همبستگی مستقیم کامل)، صفر (نبود همبستگی) و -۱ (همبستگی منفی و معکوس) باشد. همبستگی بین پاسخ سوالات پرسشنامه در پژوهش حاضر به شرح جدول ۱۳ مشخص شده است.

جدول ۱۳: نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن

اجتماعی-عاطفی SO-EM			ارتباطی-عاطفی CO-EM			اجتماعی-منطقی SO-RE			ارتباطی-منطقی CO-RE			استراتژی
تعالی	بازیابی	ساده‌سازی	ساده‌سازی	حمایت	تغییر	موفقیت	یاددهی	تمرکز	تمرکز	کنترل	ایمنی	سازه
EX	RC	SI	SI	PR	CH	SU	TE	FO	FO	CH	SA	نماد
۰.۶۵۴۲	۰.۸۷۸۷	—	۰.۷۴۰۱	۰.۹۱۲۲	۰.۶۴۲۸	۰.۶۵۴۲	۰.۸۷۸۷	—	۰.۷۴۰۱	۰.۹۱۲۲	۰.۶۴۲۸	ضریب پیرسون
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	—	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	—	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	Sig

بر اساس یافته‌های جدول فوق، ضرایب همبستگی اسپیرمن برای تمامی سولات بیشتر از ۸۰٪ (به‌عنوان مرز قبول پایایی ابزار پژوهش (دلاور، ۱۳۹۶)) بوده و در سطح ۹۵٪ معنی‌دار است. این یافته نشان می‌دهد ابزار تحقیق دارای پایایی قابل‌قبولی است. در ادامه پژوهشگران جهت سنجش همسان و هماهنگی درونی ابزار از ضریب آلفای کرونباخ بهره بردند. برای محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ابتدا باید واریانس نمره‌های هر زیر مجموعه سوال‌های پرسشنامه (یا زیرآزمون) و واریانس کل محاسبه شده و با استفاده از رابطه ۴ مقدار ضریب آلفا محاسبه می‌گردد (ازکیا و دربان آستانه ۱۳۸۲، ۵۲۴).

$$\alpha = \frac{J}{J-1} \left[1 - \frac{S_J^2}{\sum S^2} \right] \quad \text{رابطه ۴:}$$

در رابطه ۴ J تعداد زیر مجموعه سوال‌های پرسشنامه یا آزمون؛ S_J^2 واریانس زیر آزمون J ام و S^2 واریانس کل آزمون است. دامنه α بین ۰ تا ۱ است و هر چه ضریب آلفای کرونباخ بیشتر باشد، پایایی مقیاس بیشتر است. بنابراین طبق قاعده آلفا، دست کم ضریب باید ۰/۷ باشد تا بتوان مقیاسی را دارای پایایی دانست. اندازه آلفا نیز به پایایی تک تک گویه‌ها بستگی دارد. جدول ۱۴ یافته‌های حاصل از این آزمون را برای ابزار مورد مطالعه نشان می‌دهد. از آنجایی که تمامی ضرایب از ۰/۷ بیشتر است، لذا ابزار از همگونی قابل‌قبولی برخوردار است.

جدول ۱۴: ضریب آلفای کرونباخ

تعداد متغیرها	آماره	نوع استراتژی	تعداد متغیرها	آماره	نوع استراتژی
۳	۰.۹۸۵۵	ارتباطی-عاطفی CO-EM	۳	۰.۸۳۷۵	ارتباطی-منطقی CO-RE
۳	۰.۷۸۷۴	اجتماعی-عاطفی SO-EM	۳	۰.۸۲۳۴	اجتماعی-منطقی SO-RE

۴. نتیجه‌گیری

همان‌طور که اشاره شد استراتژی حمایتی معلم از جمله رفتارهای انسانی است که بر باورهای خودکارآمدی دانش‌آموزان موثر است اما طبق مطالعات انجام‌شده، علی‌رغم اهمیت این استراتژی در محیط‌های آموزشی، سنجه‌ای برای شناسایی نوع و شدت آن وجود ندارد. بر این اساس پژوهشگران پژوهش حاضر بر اساس تعاریف نظری موجود، به تعریف عملیاتی این مفهوم پرداخته و در نهایت با تعریف ابزار پرسشنامه سعی نمودند تا استراتژی حمایتی معلم را مورد سنجش قرار دهند. بر این اساس در بخش‌های مقاله فرآیند تعریف‌سازی نظری و عملیاتی این مفهوم و طراحی ابزار و روایی و پایایی سنجی آن سنجش مورد نقد و بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد می‌توان مفهوم استراتژی حمایتی معلم را بر اساس چهار بردار نقش (فردی - گروهی) (مومنی، و غیره ۱۳۹۶)، بازه زمانی اثرگذاری بر دانش‌آموز (کوتاه‌مدت - بلندمدت) (عریضی، عابدی و تاجی ۱۳۹۶)، سطح مداخله در امور دانش‌آموزان (مستقیم - غیرمستقیم) (نریمانی، و غیره ۱۳۹۲) و نوع اثر بر دانش‌آموزان (منطقی - عاطفی) (خادمی اشکذری و پیریایی ۱۳۹۴، شکوری ۱۳۸۴) به چهار نوع «اجتماعی - عاطفی»، «ارتباطی - عاطفی»، «اجتماعی - منطقی» و «ارتباطی - منطقی» تقسیم‌بندی نمود. طبق مطالعات انجام‌شده جهت بررسی روایی وسیله اندازه‌گیری از روش‌های تعیین روایی شامل سنجش روایی محتوا، ملاک و سازه می‌توان بهره برد. در پژوهش حاضر برای سنجش روایی محتوا از شاخص نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی استفاده شد که نتایج حاکی از روایی قابل قبول برای ابزار بود. همچنین در سنجش روایی سازه، از تحلیل عاملی استفاده شد. بر اساس شاخص‌های AVE و CR ساختار پرسشنامه از برازش کافی برخوردار بود. همین‌طور برای سنجش پایایی ابزار از روش بازآزمایی و روش آلفای کرونباخ استفاده شد که هر دو آزمون برای ابزار شرایط مطلوبی را گزارش دادند. در پایان می‌توان بیان نمود ابزار طراحی شده در این پژوهش توانایی سنجش و نوع‌شناسی استراتژی حمایتی مربی در مدیریت ورزشی را بر اساس ۴ بردار (بر اساس فرضیه اول پژوهش) و ۱۰ سازه با مقیاس زوجی (بر اساس فرضیه دوم پژوهش) داراست.

منابع

- ازکیا، مصطفی، دربان آستانه، علیرضا، (۱۳۸۲). روش‌های کاربردی تحقیق. تهران: انتشارات کیهان.
- امینی، محمد تقی، سیادت، سعیده، پیر علی، علیرضا، (۱۳۹۵). پیاده سازی مدل کنترل استراتژیک هاریسون در صنعت خرده فروشی (مورد مطالعه: فروشگاه های بزرگ مواد غذایی و مصرفی شهر شیراز). مدیریت پژوهش های راهبردی، ۲۲ (۶۳)، ۶۳-۸۳.
- باقریان فر، مصطفی، محمد جوادی پور، (۱۳۹۴). تبیین موقعیت راهبردی آموزش معلمان استان کهگیلویه و بویراحمد با استفاده از تحلیل SWot. مدیریت پژوهش های راهبردی، ۲۱ (۵۹): ۶۳-۸۸.
- بی، ارل، (۱۳۸۱). روشهای تحقیق در علوم اجتماعی، با ترجمه رضا فاضل، تهران: انتشارات سمت.
- جوادی پور، محمد جواد، مرضیه دهقانی، مصطفی باقریان فر، (۱۳۹۴). آموزش معلمان در استان کهگیلویه و بویراحمد و تدوین استراتژی‌ها و برنامه‌های آینده. پژوهش‌های مدیریت راهبردی، ۲۱ (۵۷)، ۹-۳۱.
- حافظ نیا، محمد رضا، (۱۳۸۵). مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات سمت.
- حسین زاده، فهیمه، حبیب‌اله اسماعیلی، جمشید جمالی، فاطمه تارا، (۱۳۹۷). تعیین روایی و پایایی پرسشنامه شدت علائم یائسگی (MSSI-38). "مجله زنان مامایی و نازایی ایران، ۲۱ (۸): ۸۴-۹۳.
- خادمی اشکذری، ملوک، صالحه، پیریایی. (۱۳۹۴). طراحی و آزمودن الگویی از اثر ساختار هدف مدرسه بر ساختارهای انگیزشی دانش آموزان با در نظر گرفتن نقش واسطه ای حمایت ادراک شده از سوی معلم. "فصلنامه روان شناسی تربیتی، ۱۱ (۳۸)، ۲۳-۴۲. دستیابی در ۱۳۰۴، ۱۳۹۸.
- خلیلی شورینی، سهراب، محمد محضری، (۱۳۹۳). شناخت موانع اجرای برنامه های استراتژیک و اولویت بندی آن‌ها. مدیریت پژوهش های راهبردی ۲۰ (۵۶): ۱۱۱-۱۳۲.
- دلاور، علی، (۱۳۸۵). روش تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی، ۴. تهران: نشر ویرایش.
- دلاور، علی، (۱۳۹۱). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.
- دواس، دی ای (۱۳۸۵). پیمایش در تحقیقات اجتماعی. با ترجمه هوشنگ نایی. تهران: نشرنی.
- روحانی، صمد، خدیجه صفی زاده، سیدنورالدین موسوی نسب، (۱۳۹۷). ترجمه و بررسی روایی و پایایی ابزارهای ارزیابی کیفیت اطلاعات روتین نظام سلامت. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۵ (۴): ۱۶۸-۱۷۴.
- سرمه، زهره، عباس بازرگانیان، الهه حجازی. ۱۳۸۴. روشهای تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگاه، تهران.

سهرابی، زهره، آرزو سعید و لیلی صالحی، (۱۳۹۷). بررسی روایی و پایایی ابزار نگرش به آموزش بین حرفه ای (IPE) در مراقبت های سلامت. آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران (فارسی) ۶ (۱): ۱۲-۱۹.

شاطری، مصطفی و ابوالفضل دانایی. (۱۳۹۷). شناسایی و تحلیل موانع پیاده سازی برنامه های استراتژیک در شرکت های صنعتی با استفاده از روش فرایند تحلیل شبکه ای. مدیریت پژوهش های راهبردی ۲۴ (۶۸): ۱۳۵-۱۵۴.

شکوری، علی، (۱۳۸۴). رفتارهای حمایتی و دلایل بروز آنها. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی ۵ (۱۷۸): ۱-۲۶. دستیابی در ۱۳۰۴، ۱۳۹۸.

عریضی، حمیدرضا، احمد عابدی و مریم تاجی، (۱۳۹۶). رابطه رفتارهای معلم با سرزندگی و انگیزش درونی دانش آموزان دبیرستانهای شهر اصفهان. فصلنامه نوآوری های آموزشی ۶ (۲۳): ۱۳-۲۸. دستیابی در ۱۳۰۴، ۱۳۹۸.

عیسی نژاد، امید و شهین هوشمند. ۱۳۹۷. بررسی ساختار عاملی، روایی و پایایی پرسشنامه ملاک‌های انتخاب همسر (MSCI) در نمونه ایرانی. خانواده پژوهی ۱۴ (۵۵): ۳۲۷-۳۴۴.

فرومندی، الهه، محمد علیزاده، حسین حاجی زاده، سیمین حق روان و مهسا مهاجری. ۱۳۹۷. طراحی و ارزیابی روایی و پایایی پرسشنامه عوامل موثر در انتخاب نوع لابیات مصرفی توسط مصرف کنندگان بر اساس تئوری عمل منطقی. مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ۱۷ (۵): ۳۹۵-۴۰۶.

فیض، داود، عظیم زارعی و یگانه محسن زاده. ۱۳۹۷. بررسی رابطه مدیریت دانش و شکل گیری تفکر استراتژیک با تبیین نقش میانجی سرمایه فکری در شرکتهای دانش بنیان. پژوهش های مدیریت راهبردی ۲۴ (۷۰): ۱۵-۴۴.

قاسمی، علی پروین کدیور، هادی کرامتی و مهدی عرب زاده. ۱۳۹۷. بررسی روایی و پایایی پرسشنامه خوش بینی تحصیلی معلم. روش ها و مدل های روان شناختی ۹ (۳۲): ۱۳۱-۱۴۸.

قاضی طباطبایی، محمود. ۱۳۷۴. تکنیک های خاص تحقیق در رشته علوم اجتماعی. تهران: انتشارات پیام نور.

قربانی، محمود و محمد علی عبدالهی. ۱۳۹۶. بررسی نقش تعدیلگر اخلاق حرفه ای در رابطه بین سرمایه روان شناختی و هویت سازمانی. پژوهش های مدیریت راهبردی ۲۳ (۶۴): ۹۸-۱۱۷.

قهاری، شهربانو و نوشین خادم الرضا، (۱۳۹۷). پایایی، روایی و ساختار عاملی نسخه فارسی مقیاس حساسیت به تقویت کودکان. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار) ۲۴ (۴): ۴۵۸-۴۶۱.

- گل‌عذار، سمیرا، زهره کشاورز، و عباس عبادی. ۱۳۹۷. بررسی روایی و پایایی نسخه ی فارسی ابزار غربالگری بدرفتاری بازن (WAST). پایش ۱۷ (۳): ۲۶۷-۲۷۴.
- محمدی، نبی اله، رضا نجف بیگی، مرتضی موسی خانی و اکبر عالم تبریز. ۱۳۹۶. آسیب‌شناسی انتخاب و پایداری اعضای هیات‌علمی در دانشگاه آزاد اسلامی با رویکرد راهبردی. پژوهش‌های مدیریت راهبردی ۲۲ (۶۴): ۳۱-۵۵.
- محمودی مفید، محمد و نازلی منجم زاده. ۱۳۹۳. بررسی تأثیر و رتبه بندی ابعاد شخصیت روی کارآفرینی. پژوهش‌های مدیریت راهبردی ۲۰ (۵۶): ۱۳۳-۱۶۰.
- مومنی، آزاده، احمد خامسان، میترا راستگو مقدم و لیلا طالب زاده شوشتری. ۱۳۹۶. شناسایی ویژگی ها و کنش های معلم حمایت کننده از دیدگاه دانش آموزان. پژوهش‌های تربیتی (۳۵): ۵۱-۷۱. دستیابی در ۱۳۰۴، ۱۳۹۸.
- نادمی، مهدیه السادات، بهمن بهمنی، معصومه معارف وند، سیدوحید معتمدی، محمدعلی مردانی، و اکبر بیگلریان، (۱۳۹۷). روان سنجی ابزار سنجش نگرش به نماز: طراحی و ساخت ابزار، بررسی روایی و پایایی. علوم پزشکی رازی (مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران) ۲۵ (۱۶۶): ۱-۱۰.
- نریمانی، محمد، بهنام خشنودنیای چماچائی، عادل زاهد و عباس ابوالقاسمی. (۱۳۹۲). نقش درک حمایت معلم در پیش بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری. مجله ناتوانی‌های یادگیری ۳ (۱): ۱۱۰-۱۲۸.
- هومن، حیدرعلی. ۱۳۷۶. مبانی پژوهش در علوم رفتاری (پایه های پژوهشی). تهران: نشر پارسا.
- وظیفه دوست، حسین، حسین بوداقتی خواجه نوبر و مریم عبدلی. ۱۳۹۶. بررسی تأثیر استراتژی‌های بازاریابی رابطه‌مند بر رضایت مندی مشتریان و وفاداری مشتریان بانک انصار. پژوهش‌های مدیریت راهبردی ۲۳ (۶۶): ۱۴۳-۱۶۵.
- DeVon, HA, ME Block, P Moyle Wright, DM Ernst, SJ Hayden, & DJ Lazzara. (2007). A psychometric toolbox for testing validity and reliability. *J Nursing Scholarship* 39 (2): 64-155.